

39

Benign Biliyer Darlıklarda Endoskopik Tedavi

Onur KESKİN
Erkan PARLAK

GİRİŞ

Biliyer darlıklar benign biliyer darlıklar (BBD), malign biliyer darlıklar ve etiyojisi bilinmeyen biliyer darlıklar olarak incelenmektedir (1). Bu bölümde BBD'lara endoskopik yaklaşımdan söz edilecektir.

ENDOSKOPİK TEDAVİNİN AMACI

BBD'lara endoskopik yaklaşımın nasıl olacağını belirleyen en önemli etken darlığın etiyojisidir. Bazı hastalıklarda endoskopik tedavi kalıcı açıklık ve stentsiz bir yaşam amacıyla yapılırken, bazı hastalıklarda diğer tedaviler için bir köprü ya da semptomatik tedavi görevi görmektedir. Kalıcı açıklık sağlanması amaçlanan durumlarda takılan stentlerle 'remodeling' (-darlık seviyesindeki safra yolu dokusuna yeniden şekil vererek açıklığının kalıcı olarak sağlanması) yapılmaya çalışılırken, semptomatik veya köprü tedavi amacıyla sadece safranin drenajı hedeflenmekte, kolestaz ve kolanjit gibi durumların önüne geçilmeye çalışılmaktadır (1-3).

BENİGN BİLİYER DARLIKLARIN ETİYOLOJİSİ

Bu bakış açısıyla BBD'lar etiyojilerine göre sınıflandırılır (Tablo 1) (1-3). Bu etiyojiler içerisinde başta kolesistektomi olmak üzere postoperatif darlıklar diğerlerine göre daha sık rastlanmaktadır. Hepsi BBD olarak tarif edilse de prezentasyonları, görünümleri, tedavi ve prognozları etiyojisi ve yerleşimine göre birbirinden farklılıklar gösterir.

BBD tanısı hikaye, görüntüleme yöntemleri ve endoskopik bulgularla konur. Etiyojisi belirli olmayan hastalarda tanı multidisipliner yaklaşım gerektirebildiği gibi maligniteyi ekarte etmek zor olabilmektedir. Görüntüleme yöntemleri arasında MRCP'nin BBD tanısı yanında endoskopik tedavi için bir yol haritası çizmesi yönünden de değerli ve gerekli olduğunu vurgulamak gerekir.

Etiyojisi ne olursa olsun hiler darlığı olan hastalarda, primer sklerozan kolanjitte (PSK), karaciğer transplantasyonu olan hastalarda ve potansiyel olarak drene edilemeyecek dalı olan diğer kompleks darlıklı hastalarda iş-

KAYNAKLAR

1. Ma MX, Jayasekaran V, Chong AK. Benign biliary strictures: prevalence, impact, and management strategies. *Clin Exp Gastroenterol*. 2019;12:83-92.
2. Wong MY, Saxena P, Kaffes AJ. Benign biliary strictures: A systematic review on endoscopic treatment options. *Diagnostics (Basel)*. 2020;10(4):221.
3. ASGE Standards of Practice Committee, Chathadi KV, Chandrasekhara V, et al. The role of ERCP in benign diseases of the biliary tract. *Gastrointest Endosc*. 2015;81(4):795-803.
4. ASGE Technology Assessment Committee, Pfau PR, Pleskow DK, et al. Pancreatic and biliary stents [published correction appears in *Gastrointest Endosc*. 2013 Jul;78(1):193-5]. *Gastrointest Endosc*. 2013;77(3):319-327.
5. Zhang X, Wang X, Wang L, Tang R, Dong J. Effect of covered self-expanding metal stents compared with multiple plastic stents on benign biliary stricture: A meta-analysis. *Medicine (Baltimore)*. 2018;97(36):e12039.
6. Costamagna G, Tringali A, Perri V, et al. Endotherapy of postcholecystectomy biliary strictures with multiple plastic stents: long-term results in a large cohort of patients. *Gastrointest Endosc*. 2020;91(1):81-89.
7. Nakai Y, Isayama H, Wang HP, et al. International consensus statements for endoscopic management of distal biliary stricture. *J Gastroenterol Hepatol*. 2020;35(6):967-979.
8. Dumonceau JM, Tringali A, Blero D, et al. Biliary stenting: indications, choice of stents and results: European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) clinical guideline. *Endoscopy*. 2012;44(3):277-298.
9. Kaffes A, Griffin S, Vaughan R, et al. A randomized trial of a fully covered self-expandable metallic stent versus plastic stents in anastomotic biliary strictures after liver transplantation. *Therap Adv Gastroenterol*. 2014;7(2):64-71.
10. Baron TH Sr, Davee T. Endoscopic management of benign bile duct strictures. *Gastrointest Endosc Clin N Am*. 2013;23(2):295-311.
11. Parlak E, Koksals AS, Eminler AT, Toka B, Uslan MI. Treatment of biliary stricture after live donor liver transplantation with combined metal and plastic stent insertion: A feasibility and safety study. *Transplantation*. 2017;101(8):1852-1858.
12. Koksals AS, Eminler AT, Parlak E, Gurakar A. Management of biliary anastomotic strictures after liver transplantation. *Transplant Rev (Orlando)*. 2017;31(3):207-217.
13. Parlak E, Dişibeyaz S, Ödemiş B, et al. Endoscopic treatment of patients with bile duct stricture after cholecystectomy: factors predicting recurrence in the long term. *Dig Dis Sci*. 2015;60(6):1778-1786.
14. Parlak E, Oztas E, Disibeyaz S, et al. Results of endoscopic treatment for the management of stenotic end-to-side hepaticoduodenostomy. *Surg Laparosc Endosc Percutan Tech*. 2014;24(6):502-505.
15. Parlak E, Çiçek B, Dişibeyaz S, et al. Endoscopic retrograde cholangiography by double balloon enteroscopy in patients with Roux-en-Y hepaticojejunostomy. *Surg Endosc*. 2010;24(2):466-470.
16. Dumonceau JM, Delhaye M, Tringali A, et al. Endoscopic treatment of chronic pancreatitis: European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) Clinical Guideline. *Endoscopy*. 2012;44(8):784-800.
17. Culver EL, Chapman RW. IgG4-related hepatobiliary disease: an overview. *Nat Rev Gastroenterol Hepatol*. 2016;13(10):601-612.

18. Aabakken L, Karlsen TH, Albert J, et al. Role of endoscopy in primary sclerosing cholangitis: European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) and European Association for the Study of the Liver (EASL) Clinical Guideline. *Endoscopy*. 2017;49(6):588-608.
19. Richey JS, Manning BM, Jones WB. Outcomes of endoscopic stenting for traumatic biliary and pancreatic fistulae. *Am Surg*. 2016;82(7):588-593.
20. Jones MW, Ferguson T. Mirizzi Syndrome. 2020 Mar 24. In: *StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2020 Jan-. PMID: 29494098*
21. Khuroo MS, Rather AA, Khuroo NS, Khuroo MS. Portal biliopathy. *World J Gastroenterol*. 2016;22(35):7973-7982.
22. Sezgin O, Oğuz D, Altıntaş E, Saritaş U, Sahin B. Endoscopic management of biliary obstruction caused by cavernous transformation of the portal vein. *Gastrointest Endosc*. 2003;58(4):602-608.
23. Eminler AT, Parlak E, Koksall AS, Toka B, Uslan MI. Endoscopic treatment of biliary stones in patients with liver transplantation. *Surg Endosc*. 2017;31(3):1327-1335.